



המקום & Talmud-online.nl

Parashat Tetzaveh תצוה Maart 08 2025 / 8 Adar 5785.
Shemot (Exodus) 27:20-30:10 D'varim (Deutr) 25:17-19

Jij zal Bevelen.

Deze Parasha, in tegenstelling tot alle andere Parasha in de Torah, noemt de naam van Mozes niet, zoals in het eerste vers staat: "en u zult de kinderen van Israël bevelen". Meestal schrijft de Torah in het grootste deel van de Parashot "en HaShem zei tegen Moshe"; waarom is het anders in deze Parasha? Om ons het volgende te leren dat toen Bnei-Yisrael in het verleden zondigde, HaShem Mozes confronteerde en voorstelde om ze volledig te verwijderen en Mozes dit vervolgens weigerde. Hij zei tegen HaShem: in dat geval, wis dan mijn naam uit uw boek. Mozes beschermde Bnei-Yisrael, ook al bood HaShem aan om Bnei-Yisrael te "vervangen" en een nieuwe generatie te beginnen met Mozes en zijn familie.

De Gemara leert ons dat wanneer een echte Tzadik om iets vraagt, of het nu goed of slecht is, HaShem zijn wens zal vervullen (zoals hij ook deed met Jaacov en Rachel stierf). Hier zien we HaShems genadige manieren om Mozes naam alleen uit deze Parasha te halen, en het was niet om hem uit de hele Torah en de wereld te wissen. Zoals we weten wordt de Torah ook Torat Moshe genoemd, de Torah van Moshe. Moshe deed alles wat hij mogelijk en menselijkerwijs kon om Beni-Yisrael te beschermen.

Het is de moeite waard om hier te vermelden dat in de Pesach Haggadah de naam van Mozes ook ontbreekt. De reden hiervoor is echter om het ware wonder te laten zien, omdat het rechtstreeks aan Bnei-Yisrael werd toegeschreven en niet aan Mozes. We leren over de toegeschreven genade van het niet noemen van HaShems naam ook in Megilat (Boek) Esther, omdat het volk de verlossing door hun eigen verdienste tot stand bracht.

Er is ook een prachtige lering die verwijst naar het eerste woord Ve'ata (וְאַתָּה) als we het laatste woord van de laatste Parasha (Terumah 27:19), Nechoshet (נְחוֹשֶׁת), nemen en het verbinden met het eerste woord Ve'ata in onze Parasha, we een hint voor Mozes zien. Er wordt uitgelegd uit dat het woord Nechoshet een combinatie is van twee namen waarvan Mozes Neshamah (zijn ziel) een reïncarnatie was Noach (נֹחַ) en Set (שֵׁט); in onze Parasha betekent het woord Ve'ata dat je nu Mozes bent.

Omdat Bnei-Yisrael zondigde, wilde HaShem niet langer bij hen zijn, en Hij zei tegen Mozes dat Zijn Engel vanaf nu bij hen zou zijn, zoals er staat: הִנֵּה מַלְאֲכֵי יְיָ לְפָנֶיךָ (hine Malachi jelech lefanecha) Shemot 32:34. Het woord voor "Mijn Engel" in het Hebreeuws is Malachi, en wanneer we de letters herschikken, kan dit worden gelezen als Mijn Engel Michaël (מִיכָאֵל). Mozes wilde echter niet dat HaShem's Engel Bnei-Yisrael zou leiden.

Zoals we weten, werd Mozes geboren (2368) en stierf (2488) op de zevende van Adar (ז' באדר), en deze Parasha wordt altijd op de Shabbat gelezen vóór of na deze datum. De Midrasj vertelt ons dat Moshe stierf in een schrikkeljaar, op de eerste Adar (אדר א'). Volgens de Midrasj had Moshe ook nog andere namen: Chaver door zijn vader Amram zo genoemd, Yekusiel door zijn moeder Yocheved, Yered door zijn zus Miriam Avi Zanoach door zijn broer Aharon, Avi Socho door zijn verpleegster en Mozes door Batya (de dochter van farao)

Mozs echte naam (gegeven door zijn beide ouders) is verborgen in Parashat Vezot HaBeracha (vers 33:21) als Mechokek Safun (מְחֹקֵק סָפֹן), de verborgen wetgever. We leren dit uit de beschrijving van Mozes begraafplaats zoals deze zich bevindt in het landgedeelte van de stam Gad, zoals er staat: Ki Sham Chelkat Mechokek Saphuf (כִּי-שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפֹן). Onze wijzen (waaronder Rashi) vertellen ons dat de woorden



המקום & Talmud-online.nl

Mechokek Safun feitelijk de naam van Mozes is, aangezien hij begraven werd recht tegenover Ba'al Peor, een valse afgod, om de Bnei-Yisrael ook in de toekomst te beschermen tegen afgoderij.

Onze Parasha heeft dan ook nog 101 verzen (Pesukim genaamd) dit is hetzelfde als de numerieke waarde van de engel Michaël. Onze wijzen zeggen dat HaShem de naam van Mozes niet in onze Parasha wilde noemen om hem (Michaël) niet te beledigen. Het eerste woord dat we in ons eerste vers gebruiken, Ve'ata (en jij), is tevens om ons een diepgaand begrip van iemands naam te leren. We leren dat onze naam niet het belangrijkste aspect is van wie we zijn als mensen, maar eerder onze daden en waar we voor staan. Toen HaShem tegen Mozes zei "en jij", bedoelde Hij dat Hij tot ieder van ons zou spreken. Zoals we weten, toen Mozes bad dat zijn zus Miriam zou genezen van Tzarat (waar ze last van had toen ze kwaad sprak over Mozes en zijn vrouw), zei hij "El Na Refa Na La" ("אל נא רפא נא לה"), zonder haar naam te noemen. Hieruit leren we dan ook tegelijkertijd dat we voor iemand kunnen bidden door alleen maar aan hem of haar te denken.

Ook zijn er enkele geheimen over Bnei-Yisrael. We lezen over het gebruik van olijfolie als een continu licht voor de Mishkan. Bij het beschrijven van de olijfolie die wordt gebruikt om de Menorah aan te steken, gebruikt de Torah het woord Katit (כתית). Het woord Katit (כתית) heeft in de gematria de getalswaarde van 830, wat verwijst naar de twee Beit-HaMikdash die samen 830 jaar standhielden. Aharon en zijn zonen waren verplicht om zo'n continu licht in het buitenste deel van de Mishkan voor de Ark te houden. We zien dat Bnei-Yisrael in de Torah (zowel de mondelinge als de schriftelijke) vaak worden vergeleken met olijfolie, waarom? Net zoals een olijf geperst moet worden om van zijn bittere buitenkant af te komen en het beste wat zich innerlijk bevindt naar boven te halen, zo kunnen Bnei-Yisrael (helaas) alleen hun innerlijke beste bereiken door als het ware ook "geperst" te worden, zoals we zowel in Bijbelse tijden als in de recente geschiedenis hebben zien. We zien ook dat de Torah wordt vergeleken met licht dat voor altijd zal bestaan, net zoals Bnei-Yisrael voor altijd zal bestaan. Onze taak is om de wereld te verlichten net zoals Avraham Avinu deed, en niet alleen maar onze huizen! Avraham was als een kaars die andere kaarsen aanstak en veel mensen liet begrijpen dat HaShem de enige ware God is. Net zoals olijfolie puur is, zo is ook het hart van Bnei-Yisrael onder de naties en net zoals olie op water drijft, zo zal Bnei-Yisrael altijd boven de naties uitstijgen.

Het geven van olijfolie door Bnei-Yisrael aan de Mishkan leert ons dat HaShem hen voor altijd met Mitzvot wilde bezighouden. De enige olie die werd geaccepteerd voor zo'n Mitzvah waren de eerste druppels, en HaShem plaatste Mozes voor deze taak om hiervoor verantwoordelijk te zijn. De profeet Yirmiyahu (Jer) zei dat Bnei-Yisrael wordt vergeleken met de olie van een olijf, want net zoals olijfolie door HaShem werd geaccepteerd voor de Menorah in de Mishkan en Beit-HaMikdash, zo waren ook de Bnei-Yisrael de enige mensen die door HaShem werden geaccepteerd als Zijn uitverkoren volk. Olijf geeft zijn grootheid pas prijs nadat het onder druk is bewerkt, net zoals Bnei-Yisrael de verlossing zal zien nadat het onderdrukt is geweest.

Het is interessant om hier te zien dat HaShem hetzelfde woord gebruikt als Hij gebruikte in de laatste Parasha van Terumah toen Hij sprak over de olijfolie, zoals hier ook staat "en zij zullen nemen" en niet "geven". Het is ook anders dan andere instructies met betrekking tot de bouw van de Mishkan, aangezien de term die gewoonlijk wordt gebruikt is "Je zou moeten maken".

Wanneer er dus gesproken wordt over dit voortdurende speciale licht genaamd Ner Ha-tamit (נר התמיד), gebruikt de Torah hiervoor het woord Katit (overgoten), we zagen al eerder dat dit een numerieke waarde heeft van 830, om ons te laten weten dat dit licht 830 jaar lang zal branden. Tijdens de eerste Beit-HaMikdash die 410 jaar heeft gestaan en de tweede Beit-HaMikdash die 420 jaar heeft gestaan, waarna ze "overgoten" en vernietigd werden. Deze Ner Ha-tamit zal een eeuwige wet zijn voor Bnei-Yisrael. We moeten het vuur (wat immers ook licht geeft) van de Torah studie altijd in ons hart laten branden en het zal voor altijd branden. Deze verdienste zal ons leven inspireren en opwekken en ons brengen tot de bouw van de derde



המקום & Talmud-online.nl

en laatste Beit-HaMikdash. Vandaag verlichten we niet alleen onze synagogen, maar ook de yeshiva's, de scholen van onze kinderen maar zeer zeker om niet te vergeten onze huizen.

Zorg er dus voor dat u de juiste keuze maakt en ook het vuur in ons hart waarmee we de Torah bestuderen een licht is voor anderen.

Jaäcov Noorland talmid van Rabbi J. de Leeuwe

ha-makom.eu

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.